

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Tos/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319010165
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8319010165.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a Mgr. Iva Maruščáka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 07.09.2021 v Prešove takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku na podklade sťažnosti okresného prokurátora **z r u š u j e** uznesenie Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/31/2019 zo dňa 25.03.2021.

Podľa § 52 ods. 1 Tr. zákona **v y s l o v u j e**, že odsúdený T. P., nar. XX.XX.XXXX v X., bytom X., X. XXX/X, sa v skúšobnej dobe určenej mu na 5 rokov pri podmienenom odklade trestu odňatia slobody vo výmere 3 rokov uloženého mu za prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zákona a iné trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/31/2019 zo dňa 22.03.2019 **n e o s v e d č i l** a nariaduje výkon trestu odňatia slobody vo výmere 3 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho pre účely výkonu trestu **z a r a d ť u j e** do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Okresný súd Humenné uznesením sp. zn. 1T/31/2019 zo dňa 25.03.2021 podľa § 52 ods. 1 písm. b) Tr. zákona ponechal probačný dohľad uložený odsúdenému T. P. trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/31/2019 z 22.03.2019, právoplatný dňa 16.04.2019, v platnosti a súčasne v zmysle § 51 ods. 4 písm. l) Tr. zákona uložil odsúdenému povinnosť spočívajúcu v príkaze dostaviť sa v určenom čase na príslušný útvar PZ určený podľa miesta pobytu podľa pokynov probačného a mediačného úradníka, aj opakovane.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť ihneď po jeho vyhlásení prokurátor, ktorá skutočnosť plynie zo zápisnice o verejnom zasadnutí z 25.03.2021. V dodatočne predložených dôvodoch sťažnosti prokurátor po rekapitulácii výroku napadnutého uznesenia a dôvodov rozhodnutia vyslovil, že sa nestotožňuje s názorom prvostupňového súdu o ponechaní probačného dohľadu v platnosti. Výnimočnosť okolností posudzovanej veci nebola žiadnym spôsobom preukázaná a samotné hodnotenie správania odsúdeného probačným úradníkom nezakladá túto výnimočnosť. Naproti tomu, pre rozhodnutie o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe a nariadení nepodmienečného trestu odňatia slobody stačí porušenie ktorejkoľvek z podmienok uvedených v § 52 ods. 1 Tr. zákona, ku ktorému v priebehu skúšobnej doby preukázateľne dôjde. Je síce pravdou, že porušenie pritom musí byť podstatné, nepostačia len drobné morálne poklesky v správaní odsúdeného v rámci povinnosti viesť riadny život, či menej významné porušenie niektorej povinnosti, pokiaľ k nemu nedochádza opakovane. Podstatné porušenie treba vždy posudzovať v kontexte konkrétneho prípadu a v danom prípade ide o právoplatné odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/101/2019 zo dňa 26.11.2019 pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zákona. Vychádzajúc z ustálenej judikatúry súdov a síce, že spáchanie ďalšieho úmyselného trestného činu v

skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia za iný úmyselný trestný čin môže zo strany odsúdeného len zhlukom nepriaznivých okolností a nie nevyhnutne a výlučne prejavom jeho negatívneho postoja k dodržiavaniu spoločenských noriem a vyhýbaniu sa protiprávneho konania, prokuratúra aj po vyhodnotení predchádzajúcej obhajobnej argumentácie odsúdeného v tejto súvislosti zdôrazňuje, že evidentne v konaní odsúdeného nešlo o náhodný zhluk nepriaznivých okolností, nakoľko okrem konania, ktorého sa dopustil dňa 24.04.2019 na úseku cestnej dopravy, tak vzápätí dňa 21.05.2019 sa dopustil ďalšieho konania a to opakovane na úseku cestnej dopravy. Preto argumentácia odsúdeného, ktorú deklaroval pred probačným úradníkom o nevedomosti resp. neznalosti toho, že nemohol viesť motorové vozidlá a že vodičský preukaz išiel dobrovoľne odovzdať na príslušné policajné oddelenie, sa javí v príkrom rozpore s jeho následným vyššie spomenutým konaním zo dňa 21.05.2019. Poukázal tiež aj na ďalšie správanie odsúdeného v priebehu plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia, ktoré je zrejmé z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov a ktoré nesvedčí o vedení riadneho života odsúdeným. Keďže nešlo o prvé vybočenie z medzí zákona, odsúdený tým vzbudil reálnu obavu, že podmienený trest si neplní svoj výchovný a preventívny účel tak, ako to vyžaduje Trestný zákon. Podľa názoru odvolateľa na odsúdeného je potrebné pôsobiť nepodmieneným trestom odňatia slobody, preto navrhol, aby krajský súd zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie, prípadne vo veci rozhodol sám, že odsúdený sa v skúšobnej dobe neosvedčil a nariadil výkon trestu.

Na podklade takto riadne a včas podanej sťažnosti prokurátorom ako osobou na to oprávnenou krajský súd v zmysle § 192 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokov napadnutého uznesenia, a zistil, že sťažnosť je dôvodná.

V rámci prieskumného konania sťažnostný súd v prvom rade posudzoval procesný postup konajúceho súdu, ktorý predchádzal vyhláseniu napadnutého uznesenia. Konajúci súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti odsúdeného D. P., ktorý postup zodpovedá zákonu, pretože odsúdený písomným podaním došlým súdu 19.03.2021 vyslovil súhlas s konaním v jeho neprítomnosti. Dôkazy, ktoré konajúci súd vykonal na verejnom zasadnutí, sú zákonným podkladom pre rozhodovanie vo veci, pretože pri ich vykonávaní boli dodržané predpísané pravidlá.

Následne sťažnostný súd podrobil prieskumu z hmotnoprávneho hľadiska namietaný výrok prokurátorom.

Konajúci súd vychádzal pri rozhodovaní z dôkaznej situácie, ktorú tvorili najmä listinné dôkazy. Z nich vyplynulo, že trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/31/2019 zo dňa 22.03.2019 bol T. P. uznaný vinným z prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zákona a z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, výkon ktorého mu bol podmienenčne odložený na skúšobnú dobu na 5 rokov za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním, pričom mu bola uložená aj povinnosť spočívajúca v príkaze písomne sa ospravedlniť poškodeným M. Q., S. Q., F. U. a I. P.. Zároveň mu bol uložený aj trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkých druhov na dobu 10 rokov. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 16.04.2019, v dôsledku čoho ods. D. P. začala plynúť skúšobná doba dňa 17.04.2019 a uplynie dňa 17.04.2024 a trest zákazu činnosti je na dobu do 16.04.2029.

Z predbežnej správy o výkone a priebehu probačného dohľadu z 22.03.2021 je zrejmé vyjadrenie D. P. k jeho odsúdeniu za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia a k priestupkom, ktoré hodnotil ako veľké nedorozumenie a neznalosť zákona z jeho strany, pretože v apríli 2019 spolu s matkou išiel na OO PZ v Snine, aby odovzdal vodičské oprávnenie, ktoré mu po dopravnej nehode nebolo odobraté. Službukonajúci policajt vodičský preukaz od neho neprevzal, pretože nemali žiadne hlásenie o uložení treste zákazu činnosti, čo si vysvetlil tak, že uložený trest zákazu činnosti začne plynúť až odovzdaním vodičského oprávnenia. Priestupky spáchal a uznal, že sa nezachoval správne, ale poškodenej dal facku v návale poníženia, pretože hodila doňho pohár zo žiarlivosti za prítomnosti jeho priateľky, pričom nevedel, že tričko s nápisom polícia sa nesmie nosiť, hoci je bežne dostupné na trhu.

Z miesta trvalého bydliska bol odsúdený hodnotený skôr všeobecne, požívanie alkoholických nápojov odsúdeným im nie je známe, jeho správanie nebolo riešené na obecnom úrade. Zo správy OO PZ v

Snine vyplynulo spáchanie 4 priestupkov, ktoré sú zaznamenané aj v centrálnej evidencii priestupkov. V rozhodnej dobe od 17.04.2019 bol ods. D. P. uznaný vinným za skutok spáchaný dňa 23.04.2019 z priestupku občianskeho spolunažívania, keď napadol poškodenú úderom do tváre, dňa 31.07.2019 porušil zákaz používať označenie policajný zbor nosením trička s nápisom polícia a v dňoch 24.04.2019 a 21.05.2019 jazdil motorovým vozidlom, pričom porušil povinnosti vodiča, keď nemal pri sebe doklady predpísané zákonom a nedal prednosť v jazde vozidlu idúcemu po hlavnej ceste. Ostatné dva priestupky boli posúdené aj ako prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zákona trestným rozkazom vydaným dňa 26.11.2019 konajúcim súdom pod sp. zn. 1T/101/2019, ktorým mu bol uložený trest domáceho väzenia na 6 mesiacov a zákaz činnosti vedenia motorových vozidiel na dobu 1 roka. Z pripojeného spisu sp. zn. 1T/101/2019 vyplýva, že trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 11.12.2019 a trest domáceho väzenia bol vykonaný dňom 10.07.2020.

Tieto protiprávne konania odsúdeného konajúci súd so zreteľom na menšiu závažnosť spáchaných priestupkov nepovažoval za dôvod nariadenia výkonu trestu odňatia slobody. Hrozba priameho výkonu trestu odňatia slobody podľa konajúceho súdu môže v tomto prípade splniť sledovaný účel až aj tým, ak súd ponechá probačný dohľad v platnosti a páchatelovi uloží doteraz neuloženú primeranú povinnosť, ktorá bude súčasťou probačného dohľadu. Výnimočnosť ponechania probačného dohľadu v platnosti plynie z probačnej správy a z hodnotenia odsúdeného probačným a mediačným úradníkom, ktorý konštatoval, že u odsúdeného probačný dohľad plní svoj účel, znížilo sa riziko páchania ďalšieho protiprávneho konania tým, že u odsúdeného došlo k pozitívnym zmenám v jeho postoji, správaní a reakciách.

S takýmto vyhodnotením vedenia doterajšieho spôsobu života odsúdeným a priznaním výnimočných okolností sa sťažnostný súd nestotožnil a námietku prokurátora považuje za opodstatnenú.

Podľa § 52 ods. 1 Tr. zákona ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život, dodržiaval podmienky probačného dohľadu a splnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak nariadi nepodmienečný trest odňatia slobody, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby. Výnimočne môže súd, vzhľadom na okolnosti prípadu, ponechať probačný dohľad v platnosti, hoci odsúdený svojím konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

- a) primerane predĺžiť probačný dohľad, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu probačného dohľadu ustanoveného v § 51 ods. 2,
- b) uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo povinnosti, alebo
- c) nariadiť kontrolu uložených primeraných obmedzení alebo povinností technickými prostriedkami, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu a ak takáto kontrola nebola doposiaľ nariadená.

Jedna z podmienok, či sa odsúdený osvedčil, je vedenie riadneho života, a zaň možno považovať iba také správanie sa, ktoré preukazuje dodržiavanie spoločenských a právnych noriem, plnenie pracovných, rodinných a ďalších občianskych povinností.

Porušenie právnych noriem a opakované spáchanie protiprávneho konania určite nemožno vyhodnotiť ako vedenie riadneho života, najmä za situácie, ak odsúdený v skúšobnej dobe určenej mu pri odklade výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu za trestný čin spáchaný v súvislosti s vedením motorového vozidla so spôsobením fatálneho následku sa vo veľmi krátkej dobe dopustí opätovne protiprávneho konania v súvislosti s vedením motorového vozidla, ktoré je nielen posúdené ako priestupok, ale aj ako trestný čin, keďže viedol motorové vozidlo v čase výkonu trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel. Uvedené konanie odsúdeného poukazuje na nerešpektovanie rozhodnutia konajúceho súdu a na negatívny postoj k dodržiavaniu právnych noriem, pretože dňa 05.04.2019 si prevzal trestný rozkaz, ktorým bol odsúdený za prečiny usmrtienia a ublíženia na zdraví, a aj napriek tomu po 18 dňoch spáchal priestupok tým, že iného napadol, na 19-ty deň viedol motorové vozidlo porušujúc pritom predpisy v cestnej premávke a v mesiaci máj 2019 opätovne viedol motorové vozidlo, kedy sa dopustil závažného priestupku na úseku v cestnej premávke, keď nedal prednosť v jazde vozidlu idúcemu po hlavnej ceste.

Skutočnosť, že odsúdený sa dopustil v krátkej dobe po uložení trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel opätovne protiprávneho konania v súvislosti s vedením motorového vozidla, pričom porušil nielen zákon o cestnej premávke ale aj Trestný zákon, teda viacero objektov chránených právnymi normami, nemožno vyhodnotiť ako porušenie zákona o menšej závažnosti, ale naopak ako úmyselné porušenie právnych noriem, ktoré majú zásadný význam pri hodnotení spôsobu života počas

skúšobnej doby odsúdeného. Uvedené zistenia je potrebné totiž hodnotiť vo vzájomnej súvislosti s ďalšou skutočnosťou, ktorou je, že odsúdený aj pred spáchaním prečinov usmrtenia a ublíženia na zdraví sa dopúšťal opakovane priestupkov na úseku cestnej premávky, čo je zrejme z centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov. Od 25.02.2018 do 30.11.2018 má odsúdený v evidencii zaznamenané celkom 3 priestupky na úseku dopravy, a po spáchaní prečinov podľa evidencie do vydania trestného rozkazu spáchal ďalšie dva priestupky v cestnej premávke, čo poukazuje na negatívny postoj odsúdeného k dodržiavaniu právnych noriem.

Ani záver konajúceho súdu, že v posudzovanom prípade existujú výnimočné okolnosti na ponechanie probačného dohľadu u odsúdeného v platnosti, nemožno považovať za zákonu zodpovedajúci. Už len z gramatického výkladu pojmu „výnimočné okolnosti“ možno usudzovať, že tieto nie sú bežne sa vyskytujúcimi, ale ide o mimoriadne okolnosti, ktoré sú ojedinelé, osobité a nevšedné, bežne sa nevyskytujú, sú skôr výnimkou.

Za takéto výnimočné okolnosti nemožno považovať zníženie rizika páchania ďalšieho protiprávneho konania u odsúdeného, či pozitívnu zmenu v postoji a v správaní sa odsúdeného vyhodnotenú len na základe vyjadrenia sa odsúdeného bez dostatočného psychologického vyšetrenia. Samotné zistenie, že odsúdený od augusta 2019 sa nedopustil žiadneho protiprávneho konania na území SR ešte nezakladá takýto záver, keďže odsúdený sa momentálne na území SR ani nezdržiava, ktorá skutočnosť plynie z jeho vyhlásení obsiahnutých v spise, pretože žije a pracuje v Nemecku. Je v príkrom logickom rozpore, ak konajúci súd v rámci hodnotenia výnimočných okolností odôvodňujúcich ponechanie probačného dohľadu v platnosti berie na zreteľ aj hodnotenie osoby odsúdeného probačným a mediačným úradníkom, ktorý sa opakovane dopúšťal úmyselného protiprávneho konania.

Zistenia, že odsúdený D. P. spáchal na začiatku skúšobnej doby dva skutky posúdené ako trestný čin trestným rozkazom konajúceho súdu sp. zn. 1T/101/2019 zo dňa 26.11.2019 a dva priestupky s úmyselným zavinením, sťažnostný súd vyhodnotil ako porušenie podmienok stanových zákonom, keďže počas skúšobnej doby odsúdený nevedol riadny život. Na uvedenom závere nemení nič ani zo správy probačného a mediačného úradníka plynúca informácia o tom, že výkon probačného dohľadu u odsúdeného spĺňa svoj účel. Zákon totiž stanovuje podmienky na osvedčenie sa v skúšobnej dobe s probačným dohľadom tak, že odsúdený má viesť riadny život, má dodržiavať podmienky probačného dohľadu a má splniť uložené obmedzenia a povinnosti. Ak však čo i len jedna podmienka nie je splnená, je dôvod na rozhodovanie o nariadení nepodmienečného trestu odňatia slobody, k čomu napokon aj konajúci súd pristúpil, i keď s nesprávnym záverom.

Na podklade uvedených úvah a vyslovených záverov sťažnostný súd zrušil napadnuté uznesenie, keďže sťažnosť prokurátora podaná v neprospech odsúdeného bola dôvodná, a na podklade dôkaznej situácie zabezpečenej konajúcim súdom sám vo veci vyslovil, že ods. D. P. sa neosvedčil v skúšobnej dobe, a nariadil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, ktorého výkon mu bol podmienečne odložený.

Zároveň bol určený spôsob výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený D. P. doposiaľ nebol vo výkone trestu odňatia slobody, preto v zmysle podmienok stanovených v § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho sťažnostný súd zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré sťažnostný súd vyhovel sťažnosti prokurátora.

Rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.